Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
23 september 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/172761

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir.Openbaar Vervoer en Spoor
Veiligheid en Goederen

Beslistermijn
23-09-2026

Bijlage(n)
2

Aan Staatssecretaris van IenW

nota

Kamerbrief ontwikkelingen spoorgoederenvervoer

Aanleiding
Op 1 oktober 2026 vindt het CD Spoorgoederenvervoer plaats. Met bijgevoegde brief informeert u de Kamer over een aantal relevante onderwerpen.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd de brief te ondertekenen.

Kernpunten
Voor de zomer heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de kabinetsinzet op het spoorgoederenvervoer en de Uitvoeringsagenda Spoorgoederenvervoer 2026-2030 opgeleverd. U heeft toen ook aangegeven dat uw eerste prioriteit nu ligt bij het vormgeven van een slagvaardige samenwerking met die partijen die nodig zijn om de uitvoeringsagenda succesvol uit te voeren en dat u dhr. Van der Maat heeft gevraagd hierover te adviseren. Met de brief deelt u zijn advies met de Tweede Kamer.

In het Commissiedebat Spoorveiligheid en ERTMS heeft u toegezegd de Tweede Kamer te informeren over de kosten van de demonstratie op Utrecht Centraal in mei 2026. ProRail en NS hebben informatie opgeleverd, waarmee de directe kosten inzichtelijk zijn geworden. Daarnaast gaat u in kwalitatieve zin in op de indirecte kosten van demonstraties op het spoor.

Recentelijk is er sprake geweest van gebruiksbeperkingen bij Barendrecht en Kijfhoek. In de brief informeert u de Tweede Kamer hierover. U doet dit in aanvullen op de beantwoording van door JA21, BBB en VVD gestelde Kamervragen.

- Een recente verzakking van het spoor bij Barendrecht heeft tot forse gebruiksbeperkingen voor het spoorgoederenvervoer geleid.
- Daarnaast is er sprake geweest van gebruiksbeperkingen op Kijfhoek: bij een blustest is vastgesteld dat de bluswatervoorziening niet aan de gestelde eisen voldeed.

De gebruiksbeperkingen zijn inmiddels opgeheven.

Krachtenveld
In het advies van dhr. Van der Maat worden drastische aanpassingen van het overleglandschap voorgesteld. In de brief geeft u daarom aan de hoofdlijnen met de stakeholders te gaan bespreken.

De leden Van der Plas (BBB) en Goudzwaard (JA21) hebben Kamervragen gesteld over de spoorverzakking bij Barendrecht. Het lid Schutz (VVD) heeft Kamervragen over Kijfhoek gesteld. De beantwoording wordt separaat aan u aangeboden.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Toelichting
Rondom demonstraties op het spoor heeft u ook samen met ProRail en de ministers van JenV en BZK het initiatief genomen voor het opstellen van een handreiking die 1) lokale driehoeken kan helpen met direct optreden tegen blokkadeacties en 2) schadelijdende partijen zoals ProRail, de NS, en goederenvervoerders kan helpen met het aansprakelijk stellen van demonstranten die schade veroorzaken.

In de zomer heeft een breed rondetafelgesprek plaatsgevonden met schadelijdende partijen, waaronder ProRail. Hier zijn ervaringen gedeeld en is besproken waar partijen tegen aanlopen bij het verhalen van schade. Op basis van de resultaten wordt door JenV en BZK bezien met welk product schadelijdende partijen het beste ondersteund kunnen worden.

Op 16 september vindt een overleg over de handreiking plaats met gemeenten die de afgelopen periode met demonstraties op het spoor te maken gehad hebben, zowel demonstraties op het goederenspoor als op reizigersspoor. Dit gesprek zal daarna worden verbreed naar OM en politie, waarna de handreiking kan worden opgesteld.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1.	Kamerbrief ontwikkelingen spoorgoederenvervoer najaar 2026	Te ondertekenen brief.
2.	Advies overleglandschap spoorgoederenvervoer	Door dhr. Van der Maat op persoonlijke titel opgesteld advies rondom het overleglandschap van het spoorgoederenvervoer.